

Warszawa, 25 stycznia 2017 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

LEX-I.4131.7.2017.BB

Rada Miasta Otwocka
ul. Armii Krajowej 5
05-400 Otwock

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i 1579)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 2 do ust. 5, § 3 i § 4 uchwały Nr XLII/316/16 Rady Miasta Otwocka z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane dla dzieci w wieku do lat 5 przez publiczne przedszkola i punkty przedszkolne prowadzone przez Gminę Otwock.

Uzasadnienie

Rada Miasta Otwocka w dniu 30 grudnia 2016 r. podjęła uchwałę Nr XLII/316/16. Podstawę prawną uchwały stanowi art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 14 ust. 5 i ust. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, upoważniający radę gminy do określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w prowadzonych przez gminę przedszkolach i punktach przedszkolnych, w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, ustalony dla przedszkoli w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy. Stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy, przedszkola publiczne są to przedszkola, które m.in. zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszy niż 5 godzin dziennie. Przepis ten określa zatem wymóg bezpłatności nauczania i opieki w zakresie minimalnej liczby godzin – co najmniej 5 godzin dziennie świadczeń, objętych podstawą programową. Zgodnie zaś z art. 14 ust. 5 ustawy rada gminy ustala opłaty za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć w ramach podstawy programowej. Natomiast art. 14 ust. 5a ustawy stanowi, że wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 1, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

Przepisy te upoważniają radę gminy do podjęcia uchwały mającej rangę aktu prawa miejscowego. Przepis w art. 14 ust. 5 ustawy stanowi, że rada gminy:

- 1) określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w prowadzonych przez gminę:
  - a) publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,

b) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2;

2) może określić warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w pkt 1.

Organ nadzoru badając legalność przedmiotowej uchwały zwrócił uwagę, że zasada ekwiwalentności została naruszona w § 2 ust. 2 badanej uchwały. Ustalenie w tym przepisie miesięcznej wysokości opłaty za czas pobytu dziecka w przedszkolu ponad czas realizacji podstawy programowej w oparciu o deklarowaną przez rodziców liczbę godzin jest niezgodne z prawem i w sposób ewidentny narusza zasadę ekwiwalentności. Rodzice są bowiem zobowiązani wyłącznie do ponoszenia opłaty, za te świadczenia, z których korzystają ich dzieci, a kryterium różnicowania, czy opłata jest pobierana, czy nie, powinien być fakt skorzystania lub nie skorzystania przez dziecko ze świadczeń. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych ustalenie przez radę gminy opłaty za świadczenia opiekuńczo-wychowawcze realizowane ponad czas podstawy programowej w sposób ustalony w § 2 ust. 2, 3, 4 i 5 oraz zobowiązanie do ponoszenia tych opłat, niezależnie od czasu korzystania przez dziecko ze świadczeń, stanowi istotne naruszenie art. 14 ust. 5 ustawy.

Regulacje zawarte w § 3 i 4 uchwały wykraczają poza delegację wynikającą z art. 14 ust 5 i ust. 5a ustawy, bowiem odnoszą się do kosztów wyżywienia, których sposób ustalenia wynika wprost z ustawy, oraz terminów wnoszenia opłat i skutków naruszenia tych terminów, do ustalenia których rada nie posiada kompetencji.

Wydając akty będące źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie jednostek samorządu terytorialnego, organy tych jednostek obowiązane są przestrzegać zakresu udzielonej przez ustawodawcę delegacji zawartej w ustawie. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie ustawowe stanowi naruszenie konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie delegacji ustawowej. W świetle poczynionych uwag za niezgodne ze wskazanymi wyżej przepisami (w szczególności z normą upoważniającą, z konstytucyjną zasadą praworządności – art. 7 Konstytucji RP, z wynikającymi z przepisów konstytucyjnych warunkami legalności aktu wykonawczego) należy uznać, wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego,

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Miastu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały w części objętej stwierdzeniem nieważności z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Siplera